

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Roma Sancta sive Benedicti XIII. Pontificis Maximi &
Eminentissimorum & Reverendissimorum S. R. E.
Cardinalium Viva Virtutum Imago Æri & literis in
perennaturam Virtutum memoriam incisa**

Conlin, Johann Rudolph

Augustæ Vindelicorum, Anno MDCCXXVI

VD18 10209328

No. II. Fabritius Paulucius Foroliviensis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72633](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72633)

No. II.

FABRITIUS PAULUCI- US FOROLIVIENSIS.

Fabritius Episcopus Portuensis Cardinalis Paulucius Foroliviensis Sanctissimi Domini Nostri Papæ Vicarius, & Secretarius Status natus est 3. Aprilis anno 1651. ex illustrissimâ apud Forolivienses Comitum de Calbulo profapia, ex qua elapso sæculo floruit Franciscus Paulucius, qui sacre Themidis prodigium visus, multorum principum gravissimas causas admirabili prudentiâ in aulâ Romanâ pertractaverat. Vivere ceperat anno 1581; exinde necdum decem annos supergressus Romam pervenit, nobilem animum in Collegio Romano scientiis imbuturus. Postea famosissimus Baronius suas illum in ædes transtulit, nec potuit non fieri maximus, cum tanti viri doctissimo consortio fruere, & ex illius disciplinâ probè efformaretur. Denique Cardinalis Aldobrandinus, scientiarum elapso sæculo Phœnix ad sua traductum ministeria penitus perfecit. Sub Paulo V. Auditor Cameræ Apostolicæ nuncupabatur. Gregorius XV. Complures insignes episcopatus eidem obtulit, quos ille mirâ animi modestiâ recusabat. Sub Urbano VIII. referendarium utriusque signaturæ insigni solertiâ agebat; hinc statim ab eodem Urbano Consultor inquisitionis, & episcoporum examinador denominabatur. Sub Innocentio X. multos hostes nanciscabatur, cum non sæculo, non hominibus æstimatis, inconcussò studio pro veritate staret; eas tamen omnes difficultates feliciter eluctatus, ab Alexandro VII. anno 1657. ad purpuræ honorem vocabatur, multorum destinatione etiam in summâ ætate pontifex futurus, nisi pene octogenarium ante Alexandrum VII. fatum surripuisset. Forolivienses tam insigni Patriotæ in publico foro statuam posuerunt, quæ decantatissimum tanti viri nomen posteritati perpetuò loquetur; nec minus ex illius felicissimi ingenii partu viginti doctissima manuscripta prodierunt, quibus ille in memoriâ posteritatis perpetuò vivet. Habemus hic brevi quopiam compendio descriptum nostrum Eminentissimum Purpuratum Fabritium Paulucium, priori illi Francisco, si utriusque casus probè conferamus, per omnia adeò similem, ut non prior ille excessisse, sed immigrasse in alterum videatur. Certè illi mortalium oculis subducto, ceu occiduo Hespero novus oriens felicitatis Bosphorus, Fabritius successit, suæ fortunæ ipsemet futurus faber; siquidem in ædificando tantæ sapientiæ Palladio, quod sola virtus perfecit, fortuna nullam partem sibi vindicare valeat. Planè eximias animi dotes, principe Viro dignissimas, antistes integerrimus possidet; & quam parùm absuit, ut virtutibus suffragantibus in illud se solium evectum videret, unde triplici tyarâ mytratus præsul Sacro Orbi jus diceret. Huic eum spei quam proximè admovebant elata penè supra humanum sapientia, rerum forensium pertractandarum admiranda solertia, & in juribus Pontificiis propugnandis inconcussa constantia, quibus accedit magnanimus animus, difficillimis etiam Sacre

D

Rei.

Reipublicæ temporibus semper serenus, nec pacificâ cœli sui statione unquam deiciendus; addamus juris & æquitatis juratissimum studium, cujus tenaciores paucos reperiemus; præterea virtuosissimæ vitæ tam constans in eo tenor semper extitit, ut sibi prorsus idem nunquam non staret; hinc populi Romani studia mirè sibi conciliavit, non aliis equidem artibus, nisi quòd in omnes beneficus esset, nec ullus ei unquam displiceret, nisi cui virtus. Antequam sacram purpuram obtineret, gubernatorem in urbe Romana agebat, & ita agebat, ut eò denique vix alter justior unquam fuerit. Anno 1697. Colonias Agripinas Pontificius nuntius missus est; inde anno insequenti nuntius extraordinarius Poloniam intravit; nam cum Polonia intestinis dissidiis jam tunc miserè dilaceraretur, vir maximus immittendus erat, qui dissensionum nubila sua serenitate discuteret; & egregius pacificator exulceratos procerum animos tunc quidem utcunque composuit. Redux factus, Ferrariensem episcopatum meritis vir obtinuerat; & quantum paulò ante in civilibus negotiis feliciter exantlandis perfecerat, tantum pastoralis sollicitudinis in commissâ sibi grege fideliter pascendâ postea exhaustit. Hinc ab Innocentio XII. propriæ ecclesiæ purpuratis annumeratus est; tunc quidem recusanti honor ingerebatur, quem ita gerebat, ut ornamentum non accipere, sed dare ipsi dignitati videretur. Apud Clementem XI. Innocentii successorem tantâ gratiâ valebat, ut maximis consiliis inter Reipublicæ ardua semper adhiberetur; & prout illustrissimus ejus frater sagò inclytus Pontificiis copiis præfectum se vidit, ita Eminentissimus purpuratus pacis artium callentissimus secretarii statûs arduo munere jam tunc insigniter defungebatur. Planè cum belli tempestas longè funestissima in totam Europam detonaret, adversus bellorum fulmina inconcussa stetit hæc humanæ sapientiæ laurus. Oleam equidem & laurum pacificæ Romæ prætulit, amicabilibus tractatibus Pontificem inter & imperatorem Josephum initis 15. Junii anno 1709. nocte concubia cum Casaris ministro marchione de Prie subscribendo; nec unquam felicis solidas noctibus dies maritavit, quàm cum dissensionum nubila discutiens ex tenebris splendescere lumen fecit. Anno 1710. summi Pœnitentiarii perquam honorificum munus eidem conferebatur. Anno 1711. piis manibus defuncti imperatoris Josephi ad aras piissimè parentabat, & in communi orbis luctu, extincto uno Austriæ oculo, tristitiam unâ afferebat. Anno 1714. Alexandro Sobieskio moribundo adstitit, ad ultimam luctam heroicum principem tam probè instruens, ut sub ejus manibus mori dulce denique fuerit. In Quesnellianis erroribus profigandis tam strenuus semper Zelator fuerat, ut Gallia eò fermentò expurgata hujus Principis justæ censuræ, quâ nova dogmata flagellabat, multùm debeat. Anno 1715. ex presbyterorum ordine ad episcopos translatus, Albanensi ecclesiæ præficietur. Anno 1721. Generalis Vicarius summi Pontificis declarabatur. Inde Clemente XI. è vivis excedente, prope erat, ut in pontificem maximum eligeretur, complurium purpuratorum suffragiis, & plebis Romanæ ardentissimis desideriiis in eum collineantibus: enimvero ad sacrum conclave iturus populi coronâ cingebatur, & percipiebantur palam erumpentium animorum studia, multis acclamantibus, ut qui purpuratus Mysta sacrum conclave intraret, non nisi triplici condecoratus tyara inde egrederetur; Sed tantam dignitatem meruisse placidissimo senio satis erat, & ab omni ambitu alienissimus haud gravatè secum ipse habitat. Postea etiam apud Innocentium XIII. in summo pretio hoc sapientiæ gemma exstitit; eo etiam ad superas oras triennio abhinc avolante, Benedictus XIII. eodem in hunc sapientiæ Apollinem cultu ferebatur, dignissimum judicans, in quem Summum secretarii statûs officium noviter transferret, quo is tanta sui commendatione sub Clemente XI. defunctus jamdum fuerat. Certè in summo etiam senio acer & vegetus, fidelissimum ecclesiæ ministrum nunquam non agit; qui denique cum Gorgia Leontino se felicissimum reputare possit, eò, quòd nihil habebat, quò senectutem suam, hucusque dimenso per summas virtutes vitæ curriculo accuset.